

Beleidsplan Hospice Altena

1. Inleiding

Hoe kunnen we samen het leven liefhebben en loslaten in een hospice in Altena? Deze vraag was het begin van een initiatief voor de oprichting van een hospice in de gemeente Altena. De initiatiefnemers hebben een stuurgroep geformeerd en met steun van verschillende personen, soms verbonden aan gemeente, verenigingen en bedrijven, deze vraag opgepakt. Dankzij de inzet van alle betrokkenen is het initiatief uitgegroeid tot een concreet plan voor het Hospice Altena. In dit beleidsplan wordt een beeld gegeven van het hospice zoals we dat voor ogen hebben. We beschrijven een beeld van het Hospice Altena, onze missie en visie, de organisatie en de plannen op hoofdlijnen. De uitwerking hiervan gebeurt in het jaarplan en in de activiteitenplannen van de werkgroepen worden de plannen geconcretiseerd.

2. Hospice Altena

Hospice Altena: van initiatief naar concreet plan

De wens om een hospice op te zetten komt voort uit mensgerichte idealen om een zachte, warme plek te creëren voor mensen in de laatste fase van hun leven. De weg om daar te komen is een tijdrovend en complex proces. Vanaf december 2019 tot eind 2021 lag de nadruk op oriëntatie en voorbereiding. In gesprek gaan, werkbezoeken brengen, onderzoek doen, richting bepalen. Het vraagt niet alleen inhoudelijke kennis en verdieping, maar dit proces kenmerkt zich ook door zakelijke aspecten, zoals haalbaarheidsonderzoek, financiering, fondsenwerving, geschikte locatie vinden, ontwerp van het toekomstige gebouw en het opzetten van een organisatie. Er bleek veel sympathie en steun te zijn voor het initiatief, zowel bij burgers als bij de gemeente. Dit heeft geleid tot een stevig maatschappelijk fundament met veel draagvlak binnen de gemeenschap.

Het mooie initiatief komt nu in een volgende fase. Er ligt een plan, er is een geschikte locatie gevonden, procedures zijn in gang gezet, fondsenwerving staat in de steigers en de stuurgroep is overgegaan in een bestuur. De komende 1,5 jaar zal gewerkt worden aan het realiseren van het Hospice Altena, wat medio 2023 de eerste gasten kan ontvangen.

Hospice Altena: Bijna Thuis Huis

Er zijn verschillende varianten van hospices. De stuurgroep heeft gekozen voor een hospice in de vorm van een Bijna Thuis Huis (BTH). In een Bijna Thuis Huis ligt de nadruk op het creëren van een (bijna) thuissituatie. Een Bijna Thuis Huis is geen zorginstelling. Er is een team van vrijwilligers, die de ondersteuning biedt die nodig is: aandacht, een luisterend oor, hand- en spandiensten. Hiermee willen we mantelzorgers ontlasten, zodat partner/kind hun eigen rol kunnen vervullen.

Professionele zorgverlening gebeurt door de thuiszorg/wijkverpleging op basis van individuele zorgafspraken tussen de gast en de zorgverlener en gedurende de nacht is een zorgverlener aanwezig. De medische zorg wordt verleend door de (eigen) huisarts.

In dit beleidsplan gebruiken we Bijna Thuis Huis (BTH) als aanduiding voor het hospice.

Op basis van behoefteonderzoek, de norm van Zorgverzekeraars Nederland (ZN) en de verwachte behoefte in de toekomst is de capaciteit voor het Bijna Thuis Huis bepaald op 4 individuele (tijdelijke) woonruimtes voor de bewoners.

Missie en visie

Thuis sterven wordt gezien als een belangrijke waarde. Als dat, om wat voor reden dan ook, niet kan dan is een hospice in de buurt een waardevol alternatief. We willen dat het BTH echt voelt als thuis, waar rust en warmte ervaren wordt. Waar mensen het leven kunnen vieren en kunnen loslaten op een manier die zij zelf willen. Waar de deur altijd open staat en naasten zich welkom voelen. Waar geliefden, geliefden kunnen zijn en waar het draait om het vieren van het laatste stukje van het leven.

Onze missie is het bieden van een plek waar mensen de laatste fase van het leven zo comfortabel mogelijk kunnen doorbrengen, in een huiselijke omgeving en een sfeer die rust en warmte uitstraalt en met de ondersteuning en zorg die nodig is. Het draait om kwaliteit van leven en aandacht geven aan dingen die er echt toe doen, zingeving in de ogen van de gast en wat hij/zij belangrijk vindt.

We doen dit vanuit de visie:

Voor eenieder de voorwaarden scheppen om het leven op eigen wijze los te kunnen laten.

Voor wie

Een BTH is gericht op het bieden van een warme en huiselijke plek om het leven los te laten. Het is dus bedoeld voor de laatste fase van het leven, voor mensen met een verwachte levensduur korter dan 3 maanden, voor mensen die niet thuis kunnen of willen overlijden. Het Hospice Altenastaat open voor mensen uit de gemeente Altena of de directe omgeving daarvan. Maar ook voor mensen die een verbinding hebben met de regio, bijvoorbeeld als kinderen woonachtig zijn in Altena.

Iedereen is welkom in het BTH, ongeacht levensovertuiging, afkomst, seksuele geaardheid, cultuur of financiële situatie.

Hospice Altena wil ook na het overlijden van de bewoner nazorg en ondersteuning bieden aan naasten, als zij die wensen. De vrijwilligers houden dan contact met naasten, zolang dit gewenst is. Verder zullen we ook aandacht geven aan het herdenken van overleden gasten.

Veel mensen willen in de laatste fase het liefst thuis verblijven. Dat vraagt veel van de mensen om hen heen die als mantelzorger fungeren. Met de inzet van vrijwilligers kunnen mantelzorgers ontlast worden. Mogelijk kan het Hospice Altena in de toekomst ook in de thuissituatie ondersteuning bieden. Vooralsnog richten we ons op het opzetten van een hospice in de vorm van een Bijna Thuis Huis.

Vrijwilligers

Er wordt een team van vrijwilligers samengesteld die allerlei vormen van ondersteuning bieden. De werving en selectie gebeurt op basis van een profielschets en uiteraard worden de vrijwilliger geschoold en begeleid. De vrijwilligers zijn aanwezig tussen 07 u. – 23 u. in blokken van 4 uur, met 2 vrijwilligers tegelijk. Naast de vrijwilligers die directe ondersteunende taken uitvoeren, zijn er ook vrijwilligers voor andere taken zoals onderhoud gebouw en tuinonderhoud. De coördinatie van de vrijwilligers wordt gedaan door een coördinator, die vanuit een lokale zorgorganisatie gedetacheerd wordt. Hiervoor zal aanvullend op de huidige intentieverklaring een samenwerkingsovereenkomst afgesloten worden.

Professionele zorg en ondersteuning

De medische en palliatieve zorg wordt verleend door externe partijen, die daarvoor zelf (contractuele) afspraken maken met de bewoners. De verpleegkundige zorg wordt verleend door een team van verpleegkundigen en verzorgenden van een organisatie voor thuiszorg/wijkverpleging. In samenspraak met bewoners en diens naasten wordt een eigen zorgplan gemaakt, met individuele afspraken over de zorg die nodig is. Gedurende de nacht (23.00u – 07.00u) is een verzorgende of verpleegkundige van de zorgorganisatie aanwezig. De zorgorganisatie is verantwoordelijk voor het leveren van de verpleegkundige zorg en voor de kwaliteit van de zorgverlening. Er ligt al een intentieverklaring voor deze samenwerking, aanvullend hierop zal een samenwerkingsovereenkomst opgesteld worden.

De eigen huisarts van de bewoner blijft de medische zorg bieden. Mocht dit niet mogelijk zijn dan zal een huisarts, uit de regio, deze zorg overnemen. De behandelend arts is verantwoordelijk voor de medische zorg/behandeling.

Kwaliteit

Kwaliteit van ondersteuning en zorg, maar ook van de algemene organisatie staan hoog in het vaandel. Voor de beoordeling van de kwaliteit worden uitgangspunten en afspraken over monitoring gemaakt, waarbij o.a. het (in ontwikkeling zijnde) kwaliteitskompas van VPTZ en het kwaliteitskader palliatieve zorg leidend zijn. Uiteraard vormen ervaringen van bewoners en hun naasten belangrijke input voor de kwaliteitsbeoordeling. Een aantal betrokkenen (coördinator vrijwilligers, coördinator zorg, huisarts en een bestuurslid) zullen de kwaliteitsbeoordeling, de criteria en wijze waarop nader uitwerken.

Gebouw/locatie

Er is een mogelijke geschikte locatie in Sleenwijk gevonden. De procedure voor wijziging van het bestemmingsplan loopt nog. In de voorbereidingsfase is op basis van een programma van eisen een voorlopig ontwerp gemaakt. Belangrijke uitgangspunten zijn de huiselijke sfeer, voldoende eigen ruimte, maar ook gemeenschappelijke ruimtes.

3. Organisatie

Dagelijkse gang van zaken

De organisatie van het BTH is nog in ontwikkeling. De operationele gang van zaken vraagt een stevige en soepel verlopende organisatie. Dat vraagt de komende tijd de nodige voorbereiding zodat alles klaar staat voordat het BTH de deuren opent.

In de dagelijkse praktijk zullen de volgende functies actief zijn in het Hospice:

- Vrijwilligers (ondersteuning bewoners)
- Vrijwilligers algemeen
- Coördinator vrijwilligers
- Zorgteam (verpleegkundigen en verzorgenden)
- Huisarts
- Algemeen coördinator in de projectfase in de rol van projectleider

Het team van vrijwilligers zal de centrale spil zijn in het hospice en zullen veelal het aanspreekpunt zijn voor de bewoners en familie. De toekomstige invulling van de coördinerende rollen zal in een latere fase opnieuw aan de orde komen.

Bestuur

Sinds december 2021 is er een bestuur van de stichting Hospice Altena, bestaande uit 7 leden.

- Voorzitter – vacature
- Vicevoorzitter – Ellie Biemans
- Secretaris – Jeffrey Naaijen
- Penningmeester – Ruud Kaim
- Algemeen lid – Miranda Groenenberg
- Algemeen lid – Wilma Denkler
- Algemeen lid – Els de Boer

Naast algemene taken zal elk bestuurslid een of meerdere aandachtsgebieden onder zijn/haar hoede nemen.

Werkgroepen

Er moet nog veel werk verzet worden om het plan voor een BTH te volbrengen. Deze grote klus bevat een veelheid aan activiteiten. Om dit werkbaar en overzichtelijk te houden is gekozen voor

een structuur met werkgroepen, die elk op basis van een concrete opdracht aan de slag gaan. Er wordt nog gezocht naar mensen die willen participeren in de verschillende werkgroepen.

In 2022 zijn de volgende werkgroepen actief:

- Huisvesting
- Communicatie
- Financiën
- Fondsenwerving
- IT
- Zorg
- Vrijwilligers

Elke werkgroep bestaat uit meerdere personen met affiniteit en deskundigheid bij het thema. Per werkgroep zal een coördinator als aanspreekpunt fungeren. De werkzaamheden zijn dus opgedeeld, maar kunnen niet los van elkaar uitgevoerd worden. Er zijn onderlinge afhankelijkheden en activiteiten die in een bepaalde volgorde uitgevoerd moeten worden. Het is belangrijk dat dit proces goed verloopt en goed wordt aangestuurd. Dat gebeurt door de projectleider die de activiteiten en voortgang van alle werkgroepen scherp in beeld heeft.

Stichting Vrienden van Hospice Altena

Er zal onderzocht worden of er naast de Stichting Hospice Altena een 2^e stichting Vrienden van Hospice Altena opgericht zal worden met onder meer als doelstelling:

- Het aan de stichting Hospice Altena vergoeden van de eigen bijdrage als de bewoner die niet kan betalen uit eigen middelen. De stichting Vrienden van Hospice Altena zal een eigen bestuur hebben, bestaande uit minimaal 3 leden.

Raad van Advies

De raad van advies is een groep van personen, die gevraagd en ongevraagd advies geeft aan de besturen van beide stichtingen. De raad bestaat uit personen die op vrijwillige basis en vanuit maatschappelijke betrokkenheid hun kennis, expertise en netwerk willen inzetten om een bijdrage te leveren aan behoud en verbeteren van de kwaliteit van Hospice Altena.

4. Fasering

Het realiseren van een BTH is een lange weg, die verschillende fasen doorloopt. Hieronder geven we een beeld van de fasering. De bijbehorende doelen/activiteiten worden uitgewerkt in het jaarplan 2022 en de activiteitenplannen van de werkgroepen. Fase I De Fundering is inmiddels afgerond. In het jaar 2022 zal de voorbereiding van de realisatie van het BTH centraal staan.

Fase 1 De Fundering (2019 – 2021)

- Oprichting Stichting Hospice-Altena
- Lancering website
- ANBI-status
- Start fondsenwerving
- Beginselafspraken zorgorganisatie
- Uitbreiding/versterking bestuur +werkgroepen

Fase 2 Voorbereiding realisatie Bijna Thuis Huis (2022-2023)

Deze fase kent een veelheid aan aspecten van uiteenlopende aard. Er zal veel aandacht uitgaan naar de bouw en inrichting van de accommodatie en alles wat daarmee samenhangt. Belangrijke voorwaarde is dat er voldoende financiële middelen zijn. En ondertussen zal ook gewerkt worden aan het opbouwen van een organisatie, de werving van een vrijwilligersteam, communicatie en het bestendigen van het draagvlak. Kortom, veel activiteiten met een grote diversiteit. Vandaar dat gekozen is voor de hierboven genoemde werkgroepen structuur. Elke werkgroep zal de opdracht vertalen in een activiteitenplan. In het jaarplan 2022 – 2023 staan de doelen en activiteiten genoemd van de stichting en van de verschillende werkgroepen.

5. Financiën

De inkomsten van het hospice komen via verschillende bronnen, zoals subsidie VWS, eigen bijdragen bewoners en donaties. De financiering van professionele zorg en ondersteuning verloopt via de gangbare financiering voor huishoudelijke zorg, wijkverpleging en huisartsenzorg en staat los van de exploitatie van het BTH. Naast het beleidsplan wordt een financieel plan opgesteld, wat gepubliceerd wordt op de website van Hospice Altena.

Het bestuur van stichting Hospice-Altena zal begin 2022 een accountantskantoor selecteren voor ondersteuning bij de financiering, de controle van de administratie en het nakomen van de rapportageverplichtingen na afloop van een exploitatiejaar.

6. Tot slot

In dit jaarplan hebben we een beeld gegeven van het Bijna Thuis Huis in oprichting in de gemeente Altena. Een huis in wording, waar nog genoeg werk aan de winkel is. Met veel energie en bevlogenheid gaan we ons inzetten om het Bijna Thuis Huis te realiseren, samen met leden van de werkgroepen, de raad van advies en (in de nabije toekomst) het bestuur van de Stichting Vrienden van Hospice Altena.